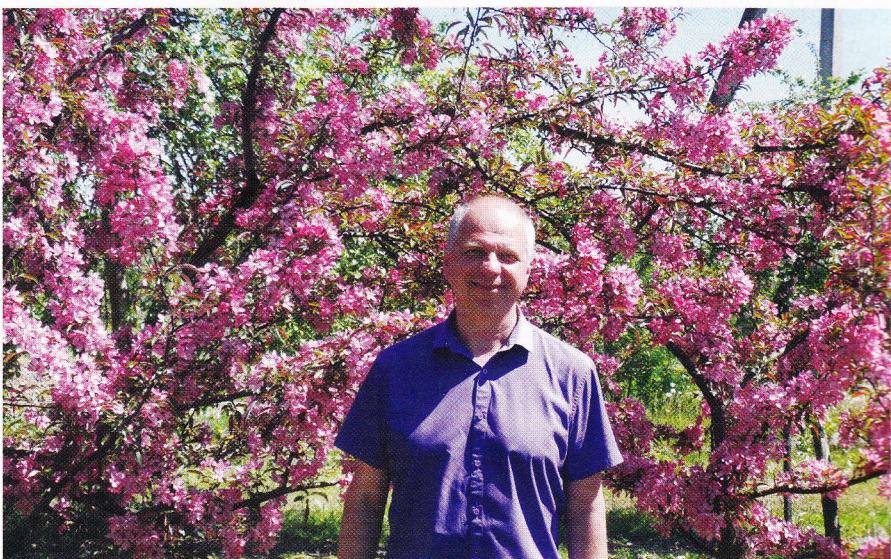

NAUJA!

LIETUVIŠKOS obelų veislės

Šiemet sodininkus gali nudžiuginti LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės instituto mokslininkų – dr. Bronislovo Gelvonauskio, dr. Dalios Gelvonauskienės ir dr. Audriaus Sasnausko neseniai sukurtos dvi naminių vasarinių ir trys dekoratyviniai obelų veislės.

Rūta ANTANAITIENĖ

Dr. A. Sasnauskas

Instituto direktorius, Sodo augalų genetikos ir biotechnologijos skyriaus vyresnysis mokslo darbuotojas dr. A. Sasnauskas džiaugiasi su kolegomis turimų lietuviškų vaismedžių veislų paletę papildę naujomis obelų veislėmis. Šiam darbui skirti 20–25 metai. „Naujai veislei sukurti be kryžminimų, reikia daug laiko skirti sėjinukų atrankai ir tolesniems stebėjimams“, – teigė LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės instituto direktorius dr. A. Sasnauskas.

Saugomos

Naujai sukurtos obelų veislės įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų augalų veislių sąrašą 2018 m. Saugant numatytos administracinės ir civilinės atsakomybės priemonės. Tai reiškia, kad šiuo obelų veislių sodinukų galima įsigyti tik LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės instituto medelyne. Be instituto sutikimo dauginti ir platinti šiuos naujus obelų veislių negali joks kitas medelynės. Ateityje norintieji dauginti ir platinti šias veisles turės įsigyti licenciją.

DESERTINĖS – EKOLOGINEI SODININKYSTEI

Kuriant desertinio tipo veisles, didžiausiai dėmesys, selekcininko nuomone, skiriamas obelų ištvermingumui žiemą, atsparumui ligoms bei kenkėjams, vaisių kokybei ir lingumui. Obuolių kokybei labai svarbi vaisiaus išvaizda, skonis, biocheminė sudėtis, odelės ir minkštimo tvirtumas, sulčių ištekėjimas.

‘Poema’

Naminės obels (*M. domestica* Bonnier) vasarinė veislės kilmė ‘Red Free’ x ‘Sylva’.

Vaismedžiai žiemą ištvermingi, vidutinio augumo, vidutinio tankumo, derlingi (45 g ha^{-1}), kompleksiškai atsparūs rauplėms ir filostiktozei. Rekomenduojamas poskiepis B.396.

Vaisiai sunoksta rugpjūčio III dekanadą, vidutinio stambūs (180 g), skanūs (7,4 balo) ir lankstūs, gražūs (7,6 balo), vientisai raudoni su aikštelėmis, išsiskiriančiais dryžiais, saugykloje išsilaike, lapkričio mėnesio.

Išskirtinės savybės. Tinka vartoti lapkričio mėnesio, rekomenduojama loginei sodininkystei.

Veislės autoriai: dr. B. Gelvonauskas, dr. D. Gelvonauskienė, dr. A. Sasnauskas.

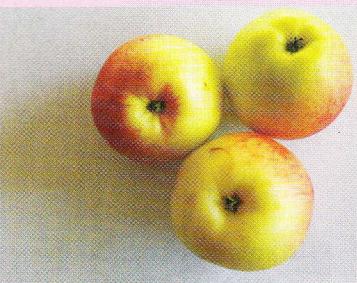
‘Alemanda’

Naminės obels (*M. domestica* Bonnier) vasarinė veislės kilmė ‘Red Free’ x ‘Red Delicious’.

Vaismedžiai žiemą ištvermingi, vidutinio augumo, vidutinio tankumo, derlingi (45 g ha^{-1}), kompleksiškai atsparūs plėms ir filostiktozei. Rekomenduojamas poskiepiai B.396 ir P60. Vaisiai sunoksta rugpjūčio II dekanadą, vidutinio stambūs (140 g), labai skanūs (7,6 balo) ir lankstūs, gražūs (7,6 balo), raudoni be aikštelės, spalvos ribų su išsiskiriančiais dryžiais.

Išskirtinės savybės. Rekomenduojamas ekologinei sodininkystei.

Veislės autoriai: dr. B. Gelvonauskas, dr. D. Gelvonauskienė, dr. A. Sasnauskas.

Užsisakyk dabar ir sodink laiku

www.vitaflora.lt

Nr. 138/1

DEKORATYVINĖS VIETOJ SAKURŲ

„Kadangi Japonija turi šalį reprezentuojančią augalą – sakuras, kurias pamėgo žmonės visame pasaulyje, tai mūsų tikslas buvo sukurti naujas, tinkamas Lietuvos klimato sąlygomis dekoratyvinės obelų veisles, – teigé dr. A. Sasnauskas. – Žiedų ir lapojos grožiu jos tikrai nenusileidžia, o gal ir lenkia šiuos augalus.“ Pašnekovas saké, kad kuriant dekoratyvinės obelų veisles kriterijai kiek skiriiasi nuo desertynių, nes šios obelys skirtos aplinkai puoštis, kad galėtume gérėtis jų žydėjimu, lapų spalvų kaita ir vaisų spalvingumu.

Lietuviškos dekoratyvinės obelys yra ištvermingos žiemą (Lietuvos sąlygomis ištvermingesnės už sakuras) ir išskirtinio grožio. Labai svarbūs dekoratyvumo elementai: žiedų spalva, dydis ir forma, lapų spalva, gyslotumas, karpytumas, ilgas žydėjimo laikas bei atsparumas ligoms ir kenkėjams.

‘Perlas’

Dekoratyvinės obels (M. sieboldii Rehd.) veislė kilo iš laisvai apsidulkinusios M. sieboldii Rehd. séjinuko.

Vaismedžiai žiemą ištvermingi, vidutinio augumo, išsišakoje, atsparūs grybinėms ligoms.

Žydi labai vėlai, žiedai balti. Vaisiai rutuliški, vientisai raudoni su rožiniu atspalviu, maži.

Veislės autoriai: dr. B. Gelvonauskis, dr. D. Gelvonauskienė, dr. A. Sasnauskas.

‘Perlas’

‘Vaja’

Dekoratyvinės obels (M. sieboldii Rehd.) veislės kilmė iš laisvai apsidulkinusios M. baccata Borkh. séjinuko.

Vaismedžiai žiemą ištvermingi, vidutinio augumo, išsišakoje, atsparūs grybinėms ligoms.

Žydi anksti, žiedai violetiniai su rausvu atspalviu. Lapai su rausvu atspalviu. Vaisiai rutuliški, tamsiai raudoni su violetiniu atspalviu, maži.

Veislės autoriai: dr. B. Gelvonauskis, dr. D. Gelvonauskienė, dr. A. Sasnauskas.

‘Vaja’

‘Rylio’

Dekoratyvinės obels (M. domestica Borkh.) veislės kilmė – laisvai apsidulkinusios ‘Arbat’ séjinukas.

Vaismedžiai žiemą ištvermingi, stiprarus augumo, išsišakoje, atsparūs grybinėms ligoms.

Žydi labai vėlai, žiedai skaisčiai raudoni. Lapai tamsiai žali. Vaisiai rutuliški, raudoni su rusvu atspalviu, maži.

Veislės autoriai: dr. B. Gelvonauskis, dr. D. Gelvonauskienė, dr. A. Sasnauskas. ■

Autorės ir dr. A. Sasnausko nuotraukos

‘Rylio’

LAMMC Sodininkystės ir darzininkystės instituto prekybos paviljonas (parduotuvė ir medelynė)

Vérupės g. 11, LT-54328 Babtų k., Kauno r.

Tel.: (8 37) 555 494, 8 626 27 300.

TIK PAS MUS ĮSIGYSITE
INSTITUTO MOKSLININKŲ SUKURTŲ IR ATRINKTŲ
ĮVAIRIŲ SODO IR DARŽO AUGALŲ

Nr. 170/3